

GAZETA

PRANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6772.

Lwów, czwartek, 19 lipca 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 1500 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Olbrzymi połów waluciarzy

WAŻNE SPRAWY ZAJMA SEJM
23. BM.

Warszawa. (Tel. wł.) (m). Na pierwszym posiedzeniu Sejmu, wyznaczonym na 23. lipca br. znajdować się będą z ważniejszych spraw oprócz sprawozdania komisji budżetowej o przedmiocie uposażenia funkcjonariuszy państwowych, także pierwsze czytanie projektu ustawy o prowizorium budżetowym za czas od 1. lipca do 30. września br.

ZNÓW KOMISARZ DO WALKI
Z DROŻYZNĄ.

Warszawa. (PAT). „Kurier Warszawski” dowiaduje się, że w najbliższym czasie mianowany zostanie nadzwyczajny komisarz dla walki z drożyzną.

GEN. SIKORSKI ZAPROSZONY DO
ANGLII.

Warszawa. (Tel. wł.) (i). Atache wojskowy poselstwa angielskiego w Warszawie zaprosił w imieniu lorda Cavana gen. Sikorskiego do odwiedzenia w Anglii.

ZAMKNIĘCIE KOMISJI DEWIZOWEJ?

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Prasa podaje wiadomość, jakoby istniał zamiar zamknięcia komisji dewizowej.

NOWE ZAPASY DOLARÓW DLA
P. K. K. P.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Napływ obcych walut do P. K. K. P. dalej się zwiększa. W ciągu pierwszej połowy lipca wpłynęło około 100.000 dolarów tak, że do dnia 16. bm. cały zapas wynosi 8 i pół miliona dolarów.

ULATWIENIA DLA EMIGRANTÓW
DO AMERYKI.

Warszawa. (PAT). „Kurier Warszawski” donosi, że do Warszawy przybyli wczoraj rano m. in. pracy St. Zjednoczonych Ameryki p. James J. Davis w towarzystwie posła na Sejm amerykański p. Asvella. Celem przybycia gości jest kwestja emigracji z Europy do Ameryki. Mają nastąpić ułatwienia emigracji do Ameryki dla robotników rolnych i robotników iachowych, obniżenia zaś dla innych kategorii emigrantów.

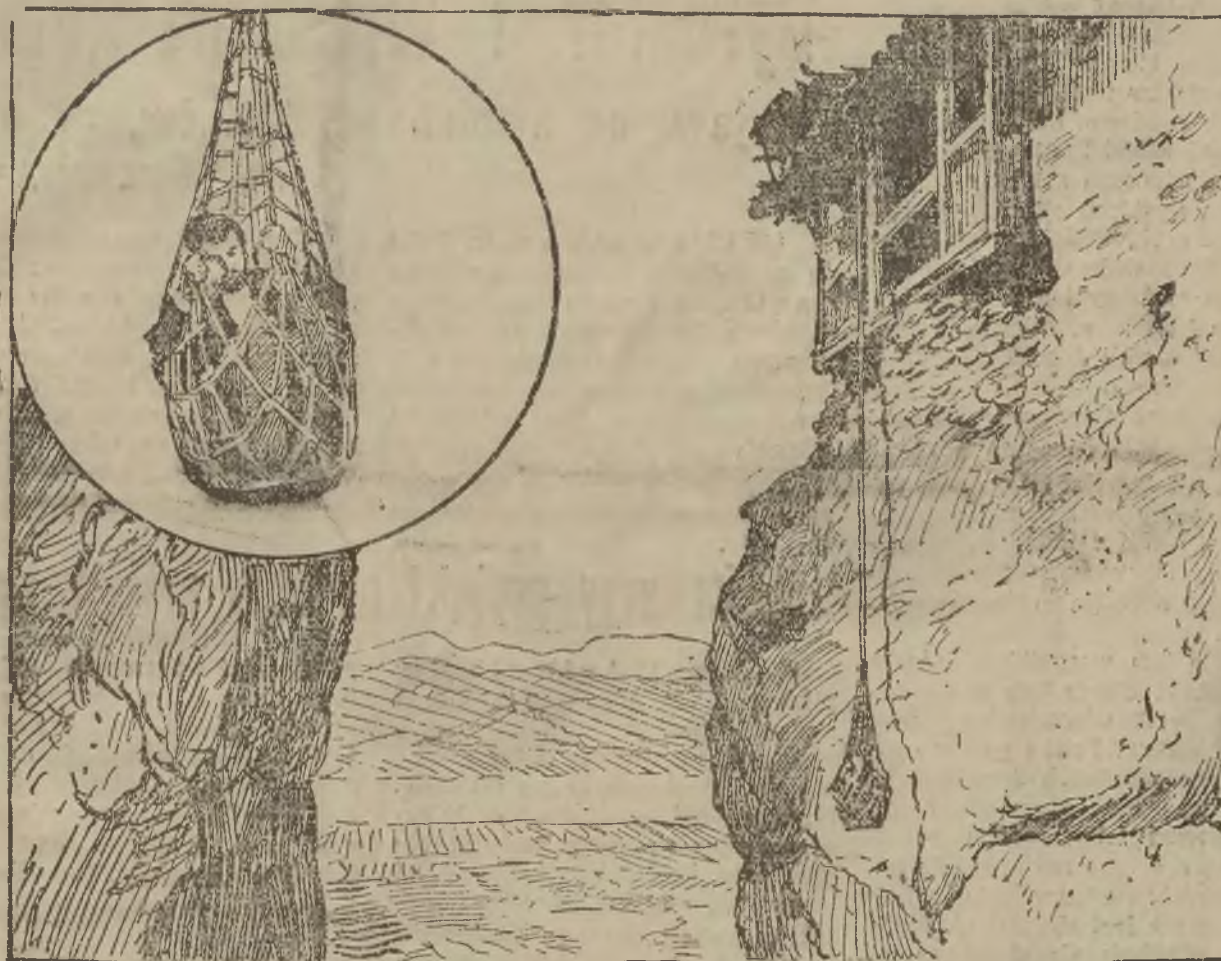
TANKI SOWIECKIE.

Warszawa. Tel. wł. (J.) Według doniesień z Moskwy w fabrykach pietrogradzkich wznowiono prace około budowy tanków specjalnego systemu dla potrzeb czerwonej armii.

METALOWE MONETY AUSTRIA-
CKIE.

Wiedeń. Tel. wł. (W.) Parlament uchwalil ustawę o wydaniu pieniędzy metalowych na 100, 500, 1000 i 5.000 koron. Pieniądże zrobione będą z aluminium, niklu i miedzi i wyda w przyszłym miesiącu.

KARKOLOMNA JAZDA DO SIEDZIBY PUSTELNIKÓW.

(Do artykułu na str. 7.)

Minister Seyda i polska racja stanu.

Lwów, 19. lipca.

Odnosimy wrażenie, iż min. Seyda gubi polską rację stanu w faldach swego zapewne dobrze skrojonego fraka. Rozumiemy, iż w przeciwstawieniu do „helwederskiej orientacji” gabinetu gen. Sikorskiego, p. Seyda jest zwolennikiem szerokich torów, prowadzących do morza słowiańskiego. Jednakże prywatne upodobanie czy animozje p. Seydy, jako członka nar. dem. stronnictwa winny być podporządkowane interesom państwa. Czuje to zapewne p. minister, gdyż życie zmusza go często do chodzenia drogami poprzedniego gabinetu. W praktyce wychodzą z tego chodzenia po cudzych i niewygodnych polach jakiegoś wyko-

szlawienia, jakiegoś nieobliczalnie zyszaki, czyniące wrażenie, iż polityka p. Seydy jak pijana zatacza się raz na prawo, to znów na lewo.

Pomijamy tutaj zabezpieczenie naszej zachodniej granicy. Opiera się ono na niewzruszonym sojuszu z Francją, którego pragnąć musi każdy rząd w Polsce, gdyż pragnie go całe społeczeństwo, a popierają go wspólne interesy polsko-francuskie.

Lecz nasz wschód wisi ciągle pod znakiem zapytania.

Scierają się tutaj, jak wiadomo, dwie naczelné koncepcje: federalistyczna, oparta o związek państw nadbałtyckich i Rumunię i prawicowa, praca do zgody z wielką, mającą być znowu kiedyś carską Rosją.

Minister Seyda nie wybiera jednakże ani jednej ani drugiej koncepcji. Szuka widocznie złotego środka. Nie miałbyśmy ostatecznie nic przeciwko temu, gdyby w tem szukaniu, jak my go nazywamy, zalamywanu się linii politycznej, odnosił on jakieś korzyści. Typowym przykładem jest zakończona przed kilku dniami konferencja bałtycka, która

przyniosła nam jedynie minusy. Gruby nietakt p. Seydy, który nie pojechał osobiście do Rygi, mimo tego, iż była to konferencja ministrów spraw zagr. ośmiu państw, mimo tego, iż z b. poważnych źródeł dano do zrozumienia p. Seydzie, że jego obecność w Rydze jest niezbędna — zruził uczucia Estonii,

Lotwy i Finlandji dla Polski, którym dał niedwuznacznie wyraz estoński min. spraw zagr. p. Hallas, a równocześnie ta próba skokietowania wielkiej Rosji przez p. Seydę nie przeszkadza w dalszym ciągu bolszewikom sabotować traktat ryski.

W sprawie gdańskiej niedołężność naszego Tayllera do ul. Wierzbowej doprowadziła do tego, iż groźny początkowo ton Polski, domagający się słuszenie respektowania naszych praw przez butny senat gdański, zakończył się genewskim kiwaniem palcem w bucie. Ten brak wytyczonej linii, brak zimnej krwi i równowagi, nakazującej dbać w pierwszym rzędzie o naszą suwerenność i nasze interesy nawet wobec zaprzyjaźnionych państw, przerzuca ciągle min. Seydę z uczuć miłosnych w ramiona antagonizmów. W rezultacie

odbiera się policzki,

jak n. p. czeski. Notabene — policzek ten musiało zeskamotować całe państwo, dzięki wyrobieniu politycznemu p. Seydy. Dlatego też mamy

poważne obawy o los Jaworzyny, o którą p. Benesz zabiega energicznie w Paryżu i Londynie.

Obecnie stoimy w obliczu konferencji państw małej ententy w Sinaia. Jak wiadomo, ma w niej również wziąć udział Polska. Obóz polityczny, do którego należy p. Seyda, pragnie wszelkimi siłami wciągnąć Polskę w orbitę małej ententy. Otóż — z punktu widzenia polskiej racji stanu nie widzimy korzyści, jakoby Polska mogła n. p. osiągnąć łącząc się z Czechami i Jugosławją. Jeśli idzie bowiem o Rosję, to oba wzmiankowane państwa

nie staną nigdy po naszej stronie, osuwają one bowiem ku wielkiej Rosji. Należałoby więc raczej zacieśnić węzły przyjaźni z Rumunią, poprzestając na utrzymaniu poprawnych stosunków z resztą członków M. Ententy.

Lecz o tem wszystkim glucho w Polsce. P. Seyda zaraził się widocznie od wierchosławickiego sifunksa i milczy. Polska stoi w obliczu pierwszorzędnego zagadnienia, a jej minister spraw zagr. nie uważa za stosowne informowanie społeczeństwa o swym resorcie. Zagra nicą kontakt między min. spraw zagr. a prasa jest nieustanny. Ministrowie posilkują się ciągle prasą, informując w ten sposób zarówno własny kraj jak i zagranicę o swych zamierzeniach, puszczają w niej swoje próbne balony, wywierają nacisk na rządy i opinie państw ościennych i t. p., słowem urabiają dzięki temu niezmiernie atmosferę potrzebną ich zamierzeniom. P. Seyda najwidoczniej bagatelizuje prasę. Czy wyjdzie to na dobre nie wiem, bo nam o to nie idzie, lecz państwu — bardzo wątpliwy.

Jan Wałęwski.

Wielki pożar poczty w Lublinie od pioruna.

DWIE OSOBY ZABITE.

Lublin. (PAT.) Wczoraj od uderzenia pioruna spaliła się poczta. Pożar wybuchł o godz. 21 i pół, dwie osoby zostały zabite.

Niemcy w przededniu wojny domowej.

Naczelny publicysta „Nowej Reformy“ zapatruje się b. pesymistycznie na obecną sytuację w Niemczech. Pisze on m. in.:

„Obiektywny rozwój stosunków w Niemczech zdaje się rzeczywiście podążać ku jakiejś katastrofie. Kiedy do niej przyjdzie: z końcem lipca, czy w jakimś terminie późniejszym, trudno oczywiście oznaczyć. Najważniejszym jednak jest to, że nieuchronność tej katastrofy uznaje się już w Niemczech prawie powszechnie. A to — jak z doświadczenia wiadomo — znak najgorszy. Jeżeli bowiem wшысьcy w coś wierzą, to się wreszcie stanie.

Bez względu na to, czy wybuch przyszedłby w Niemczech z prawej czy lewej strony, nie prowadziłby on ani

jednych ani drugich do tryumfu, lecz do strasznej wojny domowej, w której nie dawanoby sobie naradom, warsztaty zaś pracy niszczoneby nielitościwie.

„Wybuch wojny domowej w Niemczech postawiłby z konieczności całą Europę wobec problemów równie doniosłych, jak trudnych. Zagadnienia polityki zagranicznej poplątałyby się z zagadnieniami polityki społecznej w sposób niebywały. Sowiety moskiewskie z pewnością nie spoglądałyby obojętnie na rozwój wypadków w Niemczech lecz próbowałyby całą swoją siłą wpłynąć na nie w kierunku swego programu i ideologii. Wmieszanie się zaś Rosji komunistycznej do tego tańca mogłoby w nim wytworzyć figury zupełnie nieoczekiwane w całej Europie...“

Dyrektor i właściciel „Paszy“ aresztowany!

Wyjawi on swoich współników, co ma być większą sensacją od „Puzappu“.

(d.) Ubiegłej nocy o godz. 2-giej na zarządzenie sędziego śledczego dra Lockera policja aresztowała Czesława Niezabitowskiego, zamieszkałego przy ul. Orzeszkowej 1. 9. Aresztowany Niezabitowski był współwłaścicielem firmy handlowej „Pasza“, zamieszanej w sprawie lwowskiego „Puzappu“.

W czasie przeprowadzonej rewizji, policja w mieszkaniu Niezabitowskiego znalazła wiele kompromitujących go zapisków, które zostały przedłożone sędziemu śledczemu. Aresztowany Niezabitowski, odprowadzony wprost do więzienia przy ul. Batorego, odgrażał się, że teraz dopiero będzie jeszcze więk-

szy skandal z „Puzappem“, gdyż on w śledztwie wyjawi wszystkich swoich współników z „Paszy“ i „Ban ku rolniczego“.

Jak się dowiadujemy w sprawie Niezabitowskiego mają nastąpić dalsze sensacyjne aresztowania.

Niefortunny projekt podatku majątkowego.

Warszawa. (Tel. wł.) (m.) Wbrew zapowiedzi rządu, że wciągu wtorka zostanie wniesiony uzupełniony projekt ustawy o podatku majątkowym, w dniu dzisiejszym to się nie stało. Natomiast koła poselskie zostały zawiadomione, że projekt podatku majątkowego uzupełniony poprawkami Rady min. wpłynął do Sejmu jutro tak, że na czwartkowym posiedzeniu komisji skarbowej będzie mógł być rozpatrywany. Niestety są poważne trudności dla załatwienia tego projektu, albowiem nie tylko skrajna prawica, ale tym razem i lewica dopatruje się znacznych usterek w poprawionym projekcie i usterki te będą zwąjeżają. Posłowie lewicowi wskazują na to, iż uzupełniony przez Radę ministrów projekt podatku majątkowego przerzuca w znacznej mierze ciężar tego podatku na sfery niezamożne albo średnio zamożne.

Podatek majątkowy będzie opła-

cał również i ten obywatel, którego nieruchomości przedstawiają 5.000 franków złotych, gdy zaś obywatel znajduje się w posiadaniu chociażby jednoizbowego domku wówczas pociągany jest do ponoszenia ciężaru podatku majątkowego nawet gdyby meble jego przedstawiały wartość

tylko 1.000 franków.

W kołach lewicowych postawie zwracają uwagę na to, że mankamentem uzupełnionego przez Radę ministrów projektu podatku majątkowego jest to, iż podatku majątkowego nie będzie się ściągano w roku bieżącym, a więc i ustawa nawet najrychlej przez Sejm uchwalona nie przyczyni się absolutnie do poprawy stanu finansów w najbliższym czasie.

Awantury popisowych obok Krakowca.

(d.) Dwunastu popisowych, idąc wczesnym rankiem do Krakowca, aby stawić się przed komisją poborową, we wsi Murowanka koło Lipowic napadli na dom Krügera, w którym zrabowali sześć litrów wódki, 25 kg. cukru, tytoń itd. Idąc następnie we wsi Świdnica napadli koło cerkwi na przechodzącego Jakóba Steinbrucha, którego pobili kijami. Gdy ten upadł na ziemię zbroczony krwią, zrabowali mu z kieszeni pieniądze i wagę sprężynowa.

Ci sami napastnicy następnie w Rudzie krakowieckiej napadli na dom Iry Olingera. Tu w poszukiwaniu za tytoniem wywrócili szafę, a wypiszyli dwa garbki miodu i zabrawszy 30 sztuk jaj,

odeszli do Krakowca.

Zawiadomiony o tych rabunkach posterunek policyjny w Krakowcu, natychmiast rozpoczął dochodzenia, wynikiem których było, że komendant posterunku Władysław Zwoliński wieczorem miał już sprawców w swoich rekach. Mianowicie aresztowani zostali: Oleksa Łoda, Teodor Sawicki, Jakób Mykuliec, Michał Prus, Jurko Prywicz, Józef Maksymów, Teodor Pryślak, Piotr Marzec, Dmytro Jakimisz, Petro Haras i Michał Ciowa, którzy pochodzą ze wsi Drohomysł, powiat Jaworów. Wszystkich aresztowanych policja odstawiła do sadu w Krakowcu.

Benesz kopie dolki pod Polską.

Warszawa, 17. lipca.

(M.) Z paryskich kół parlamentarnych, zbliżonych do Quai d'Orsay, dochodzą wiadomości, że obecny pobyt Benesza w Paryżu i wyjazd jego do Londynu i Brukseli, jak również zapowiedziany do Paryża przyjazd Masaryka mają głównie na celu zapewnić wybór Czechosło-

wacji do Rady Ligi na sesji jesiennej. Tu wypada dodać, że za urzędowania min. Skrzyńskiego mówiono poważnie w Paryżu i Londynie o możliwości wyboru kandydata polskiego do Rady Ligi. Z tego możnaby wywnioskować, iż Beneszowi udało się osłabić wpływ Polski na terenie polityki międzynarodowej.

KINO LEW. W środę dnia 18. b. m. PREMIERA. Nastrojowy sensacyjny dramat amerykański w 6 akt. „Goldwyn Pictures“ w New-Jorku
DUCH ZIEMI W gł. roli Flora Revalles i Naomi Childers. Nadzwyczajna technika zdjęć. Dramat osnuty na tle zagadnień życia pozagrobowego.

Dzisiaj w środę 18. VII.
Poraz ostaini
Sergiusz Panin
Romans według J. Ohneta w 6-ciu aktach.

W czwartek 19. VII.
Wielka premiera. Nowość.
Najpiękniejszy film sezonu!
Przysięga i urok kobiety
dram. w 7 akt. wedł. pow. F. Hollendra.

Bandytyzm wyciąga świętokradcze ręce po skarby naszych świątyn.

Sledztwo w sprawie ołbrzymiego świętokradztwa w katedrze gnieźnieńskiej nie przyniosło dotąd pozytywnych rezultatów, mimo całej energii, z jaką władze policyjne prowadzą dochodzenia. Bezpośrednio po zbrodni władze śledcze stanęły wobec ogromnie trudnego zadania. Złodzieje dostali się do skarbcza przy pomocy podrobionego klucza, nie zostawili żadnych śladów i znikli w niewiadomym kierunku.

Stwierdzono na zasadzie odcisków na warstwach kurzu w skarbcu, że

złodzieje „pracowali” w rękawiczkach,

aby nie zostawić odcisków palców.

Zakrystjan Gozdowski przez niedostęstwo stracił dla śledztwa 6 godzin. Jednym słowem władze stanęły wobec zagadki, do rozwiązania której nie było żadnych z początku wskazówek.

KONFRONTACJA SCHWYTANYCH ZŁOZYŃCÓW.

Przywiezieni z Łodzi trzej zawodowi kasiarze schwytani po dokonaniu rabunku w katedrze, a znani policji z gościnnych występów w Wielkopolsce, poddani zostali szczegółowemu badaniu. Znalaziono przy nich wiele precyzyjnych narzędzi do włamywania.

Nie mogą oni udowodnić swego alibi w dniu krytycznym, w środę. Konfrontowano ich z osobami, które widziały złoczyńców. Nikt z całą stanowczością nie rozpoznał ich identyczności.

Władze śledcze zdecydowały sprowadzić na konfrontację uczestników wycieczki naukowców, która ławi obecnie w Tczewie.

Karygodną obojętność względem kradzieży

okazują władze policyjno-śledcze warszawskie. Mimo telegraficznego wezwania o pomoc stołeczne władze bezpieczeństwa jak dotąd nie przystały nikogo.

OKRADZENIE ŚWIATYNI W LISZKACH.

Świętokradztwa mnożą się w sposób zastraszający. Oto znów docho-

dzą wieści o okradzeniu kościoła w Liszkach (w Małopolsce, koło Krakowa). Kościół w Liszkach należy do najstarszych świątyn w Polsce i posiada starodawne wota. Wszystkie te objawy picyzmu okradli świętokradcy.

Z racji okradania kościołów, które coraz częściej się powtarzają, nie od rzeczy będzie zwrócić uwagę

władz kościelnych, iż skarhce oraz zakrystje nasze są za mało strzeżone.

Dawniej bronila ich świętość. Obecnie, gdy wyuzdany bandytyzm nie waha się przed świętokradztwem należałoby zmienić dotychczasowy system i skarby otoczyć należytą opieką.

LEON ŻYPOWSKI.

Bezsilne.

Gdzie ku niebu się wznoszą zręby urwisk skalnych,
Stało stare zamczysko z czasów feudalnych,
Okazała budowa, gotykiem strzelista,
Niezamieszkana lat prawie czterysta.
Jednak piękna i dumna!
Stała silnie, jak wielkiej przeszłości kolumna!
A kąpiąc się codziennie w błękitów lazurze,
Zdawała się uragać chmurze!

Chmury brzemienne w grad, śniegi i deszcze,
Huczały gromem, siały błyskawice,
Gdy ciągnęły nad zamku wieżycę,
Mówiąc, gdy ostre, jak dwa paglanały
Szczyty wieżyc zamkowych w ich głąb się wrzynały:
— „Ta ruśca nam — chmurom — śmie uragać jeszcze!”
Raz, gdy chmury brzemienne w śnieżyce i grady,
Murom potężnym nie mogły dać rady,
Pestawowały na nowo
Niszcząc zamek nawałą deszczową!
Wice go osmły groźną chmurą, ciemną.
I, rycząc gromem, rozlały wód morze!
I przez dzień cały
I dwie noce — potępem szalały!

Zaświeciły nad ranem jasne, złote zorze,
Okazując jak wściekłość chmur była daremna.
Oto: zamku, co przetrwał historję stuleci,
Obmyty wód potokiem, jałniej w słońcu świecił!

Po oświadczeniu rządu angielskiego.

Opinia państw koalicyjnych przyjęła je z zadowoleniem.

(Jw.) W ostatnich numerach naszego pisma podaliśmy w streszczeniu oświadczenie, jakie złożył angielski premier Baldwin w Izbie

gmin na temat odszkodowań niemieckich. Dzisiaj uzupełniamy je, przytaczając końcowe ustępy deklaracji.

Ostry konflikt musi ustąpić miejsca pokojowej współpracy.

Premier podkreślił, iż okres ostrego konfliktu między Niemcami a ko-

alicją musi być usunięty. W tym celu winno nastąpić zniesienie przeciaga-

jącej się okupacji terytorjalnej jednego państwa przez inne. Przez to umożliwi się dłużnikowi uiszczenie przyjętych na siebie zobowiązań, po uprzednim stwierdzeniu jego istotnej zdolności płatniczej.

P. Baldwin uzależnia go od następujących warunków: ostateczne załatwienie kwestji odszkodowań, tudzież sprawy długów międzysojusznicznych i zapewnienie równowa-

włosa, a blade o delikatnych rysach policzki zaróżowiły się lekko pod wpływem żaru. Wazka usiadła na jej sukni, niby delikatny drżący klejnocik. Gilbert przypatrywał się śpiącej.

Była piękną, lecz piękność nie miała dlań już uroku tajemnicy. Wiedział, że urok kobiecy — to wytwór fantazji mężczyzny starającego się zadowolić swój kaprys. Powoli przekonywał się, że był fałtuchowalcą, że miłość oderwała go od świata i życia.

Tak, Mafalda była nieskończenie piękną, kochał ją szalenie i kocha ją jeszcze. Istniała dlań jedynie Księżniczka Trazymeńskiego Jeziora, którego była nimfa, a przecież wokół istniał i istnieje realny świat ze swymi powszednimi troskami.

Mafalda ciągle jeszcze spała.

Gilbert wyszedł na pagórek, z którego rozciągał się widok na równinę. Dawno nie widział tych pól

rozległych, pastwisk, przepięknych sadów. Spostrzegł ze zdziwieniem, że równina ta obok jeziora marzeń, była też piękna, miała swój urok i blask. Zapomniał prawie, że życie mogło mieć w bezpośrednim sąsiedztwie marzeń i snów, tyle uroku i piękna.

Odwrócił się w przeciwną stronę.

Jezioro lśniło się, niby rozlane złoto. Na brzegu spała ciągle jeszcze cudna nimfa jeziora.

Jakże bardzo kochał oboje. Hez chwil rozkoszy, artystycznych i miłosnych urojeń zawdzięczał obojgu. Wierzyć prawie mógłby, iż tu nad cudnym Trazymenem rozplynie się i w nicosć zamieni upojony szczęściem w objęciach Mafaldy.

Głos wewnętrzny mówił: „Strzeż się ramion kobiety, gdyż niebawem miast uścisków rozkoszy doznawać, ujrzysz ją odpychającą cię od siebie i zapłaczesz nad utraconem szczę-

ściem. Zapóźno się obudzisz, by na nowo rozpocząć dzieło żywota. Jeśli masz dość sił „ratuj się ucieczką”.

Imię jakiś głos radosny i żywy, który rozlegał się w dali, poparł tę radę. Rolnik z wołami wracał z pola nucąc pieśń pracy.

Pieśń pracy! Pieśń życia!

Gilbert zeskokczył szybko z pagórka i podążył drogą wiodącą do miasteczka.

*

Olana i drzwi opuszczonego pałacu Castiglione del Lago są na czadługi przymknięte. Krzewy najrozmaitsze zarastają wieżyczki pałacu. Opuszcza go Księżniczka Trazymeńska. Mitologiczni kochankowie zostali sami na prastarych tapetach Mafalda opuściła kraj i Jezioro Trazymeńskie na zawsze straciło swą księżniczkę.

MAXYM DE FORMONT.

Księżniczka Trazymeńska.

(Przekład z francuskiego).

(Dokonczenie).

Gdybyż go zawsze kochała! Z radością zniósłby wszystko w życiu pełnem miłości i harmoniji. Lecz oto zbliża się chwila, w której miłość jej zgaśnie. A wówczas?

Usiedli. Powietrze było upalne, jezioro tworzyło złocisty obrys. Zdawało się, że lato zasnęło pod żarem słońca.

— Chcę odpocząć — rzekła Mafalda.

Położyła się na trawie, głową opartą na ramieniu. Przymknęła powieki. Ogarnął ją sen. Słychać było jej regularny oddech. Słońce ozłacało jej kniące ciemno-brunatne

gi politycznej w Europie. (W tem zdaniu rząd angielski wyraża obawę przed... imperjalizmem francuskim,

jaki chcą światu winować Niemcy. — Przep. Red.)

Co jest ostatecznym celem angielskiego rządu?

Mówiąc w zakończeniu o znanej nocie niemieckiej i odpowiedzi na nie, premier konkluduje:

„Jakkolwiek wysłanie zbiorowej odpowiedzi Francji i Belgii na tę notę byłoby niezwykle pożądanem, to jednak zdajemy sobie sprawę z faktu, że rząd belgijski, francuski i włoski nie wezmą na siebie inicjatywy odpowiedzi na propozycję Niemiec i dlatego jesteśmy skłonni przygotować projekt odpowiedzi na wspomnianą notę, a tekst jej przedstawić do aprobaty naszych sojuszników. Zdaniem mojem — między

naszym punktem widzenia a punktem widzenia naszych sojuszników niema różnicy zasadniczej i dlatego przygotowany przez nas projekt odpowiedzi mógłby być wyrazem zbiorowym stanowiska wszystkich sojuszników. Należy pamiętać, że ostatecznym celem rządu naszego jest wspólna z naszymi sojusznikami akcja, zmierzająca do pacyfikacji i odrodzenia gospodarczego Europy.”

Izba przyjęła oświadczenie premiera przychylnie i ze spokojem. Tak samo izba lordów.

Co mówi prasa francuska o deklaracji?

Dienniki wyrażają się o mowie Baldwina optymistycznie.

„Matin” wyraża zapatrywanie, że rząd francuski zbada projekt angielskiej odpowiedzi pod adresem Niemiec w sposób lojalny i zgodliwy. Jeśli będzie możliwym zgodzić się na koncesje, wówczas Poincaré uczyni to, albowiem w pierwszej linii idzie mu o to, ażeby uzyskać zapłatę. Jeżeli Anglja wynalazła skuteczniejszy środek do ściągnięcia wypłat

reparacyjnych, to Francja się na to z całą gotowością zgodzi.

„Echo Nationale” pisze, że jest niezadowolony, iż tak Baldwin, jak i Poincaré myślą się co do intencji Niemiec. Baldwin sądzi, że Niemcy chcą płacić i z tego powodu potrzebne jest tylko stwierdzenie zdolności płatniczej Niemiec, a Poincaré wyobraża sobie, że wyciągnie korzyści z obsadzenia Zagłębia Ruhry.

Głos włoski o mowie Baldwina.

„Giornale d'Italia” pisze, że angielski minister podkreślił bardzo dobitnie wspólność Anglii i Francji co do celów końcowych. Podkreślił także dążenie do utrzymania Ententy. Propozycje co do

komisji międzynarodowej będą uczynione w ten sposób, ażeby oszczędzić drażliwości Francji i nie naruszyć kompetencji komisji reparacyjnej.

Berlin milczy i jest rozczarowany.

Pisma berlińskie naogół nie rozpisują się o deklaracji angielskiego premiera, ograniczając się do stwierdzenia, że daje ona Francji możliwość kontynuowania swojej po-

lityki.

„Taki np. „Berliner Tageblatt” podkreśla, że Niemcy toną w dalszym ciągu w niepewności i oczekiwaniu.

Projekt odpowiedzi dla Niemiec będzie gotowy jutro!

Angielskie źródła urzędowe donoszą, iż projekt odpowiedni dla Niemiec zbada rząd w poniedziałek, potem prześle ją aliantom wraz z pi-

smem wstępnym, w którym Francja, Włochy i Belgia będą proszone o przyłączenie się do tej odpowiedzi, lub zaproponowanie poprawek.

Lwów się wali!

Bez trzęsienia ziemi szereg kamienic może lada chwila pogrzebać mieszkańców pod gruzami!

(p.) Kwestja mieszkaniowa we Lwowie staje się coraz bardziej katastrofalna. Departament techniczny magistratu jest poprostu zasypywany doniesieniami o zagrożonych domach, a wizje lokalne we wszystkich niemal bez wyjątku wypadkach stwierdzają tak straszne zrujnowanie budynków, że istotnie cudem można nazwać, że trzymają się one dotychczas i nie pogrążyły w gruzach swoich mieszkańców, którzy z rozpaczliwym uporem bronią się przed opuszczeniem tego walącego się dachu nad głową.

Wystarczy tylko zebrać pokłosie ostatnich dni dla zilustrowania katastrofalnej sytuacji. W zeszłym tygodniu komisja techniczna magistratu

uznała 7 kamienic jako groźących zaważeniem,

za to przy ul. Owocowej 1, 12., Szpitalnej 39., Pijarów 41., Sakramentek

3., Zamojskiego 10., placu Strzeleckim 16.

Wszystkie te kamienice winny być natychmiast deložowane

i muszą uleść gruntownej rekonstrukcji, gdyż ganki, klatki schodowe, trawersy popruchnięte, ściany popękane muszą runąć lada dzień.

I tak na przykład przy ul. Owocowej mur trzypiętrowej kamienicy jest w swej dolnej części tak zrujnowany, że tylko patrzeć jak rozsypie się w gruz, pociągając nieobliczalnie w następstwach zawalenie wysokiego budynku. Również oficyna przy ul. Sakramentek jest cała tak zmurszała, iż może się zapaść lada chwila nad głowami mieszkańców. Inne z wymienionych kamienic znajdują się w podobnym stanie.

W tym tygodniu departament III

ma przeprowadzić komisyjne oględziny zagrożonych budynków

przy ul. Krupiańskiej 15., Kochanowskiego 6., Weteranów 6. i 8., Żółkiewskiej 153., Kopernika 36. (Automotor).

Kwestja ta jest nader skomplikowana, gdyż nie załatwia jej deložowanie mieszkańców. Potrzeba przecie znaleźć jakieś pomieszczenie dla nich — a o to coraz trudniej. Jedynym sposobem jakiego takiego złagodzenia katastrofy, przed którą stoi, byłaby jak najbardziej uzgodniona współpraca właścicieli domów z lokatorami w kierunku konserwacji budynków, zanim dojdą one do zupełnej ruiny.

Niestety w tym kierunku krótkowzroczność stron obu jest zastraszająca. Właściciele w swej pasji z powodu niskich czynszów nie chcą przeprowadzać koniecznych adaptacji, jakkolwiek i mieliby na to środki pieniężne, które jednak wolą użyć na spekulacje giełdowe i t. p. jako bardziej intratne — lokatorzy z dru-

Gaz znowu podrożał!

NOWA PODWYŻKA CEN ZAPO WIEDZIANA NA CZAS NAJBLIŻSZY.

(p.) Na poniedziałkowym posiedzeniu komisji gazowej przedłożył dyrektor Zardecki sprawozdanie Gazowni miejskiej za pierwsze półrocze roku 1923, które przyjęto do wiadomości, poczem na wniosek r. Wixla wyrażono dyr. Zardeckiemu uznanie za wzorowe prowadzenie Zakładu.

Następnie komisja obradowała nad nowym podwyższeniem taryfy gazowej. Konieczność tę uzasadniał referent podwyższeniem cen węgla od 1. lipca b. r., podniesieniem płac dla funkcjonariuszy Zakładu na które się składa 14% dodatk za czerwiec, oraz 48% za lipiec, jakoteż wzrostem cen deputatów.

Nakoniec

uchwalono podnieść cenę gazu, zaprowadzając równocześnie jednolitą taryfę za gaz opałowy i do oświetlenia, jakoteż dla motorów w wysokości 4.000 mp. za metr sześcienny.

Dla większego pognębienia abonentów gazowych przyczynia się i ta okoliczność, że przy ustanowieniu tej nowej taryfy nie zostało jeszcze wzięte pod uwagę to podwyższenie cen węgla, które w dniu dzisiejszym zostanie uchwalone z mocą od 15. lipca przez koncern węglowy. Jest więc nadzieja, że w najbliższym czasie komisja gazowa, a za nią i elektryczna, uchwała dalszą podwyżkę taryf.

Uroczystość rozdania świadectw aspirantom kolejowym

(stb.) W „Gaz. Por.” donieśliśmy o zakończeniu kursu aspirantów kolejowych z całej Małopolski, który utworzono we Lwowie, po raz pierwszy w Polsce z inicjatywy Ministerstwa kolejowego.

W niedzielę o godzinie 10 przedpoł. odbyło się w odświeżonej przybrance sali w gmachu dyrekcji kolejowej po odprawieniu uroczystego nabożeństwa w kościele św. Anny rozdanie świadectw.

W uroczystości brali udział z Ministerstwa kolei, wiceminister inż. Eberhardt, dyrektor departamentu ruchowego inż. Czapski i organizator kursu naczelnik Wydziału w departamencie ruchu p. Katoliński. Ze strony dyrekcji lwowskiej byli prezes inż. Barwicz, wiceprezesi Dr. Pawłowski i inż. Mydlarski, reprezentant dyrekcji stanisławowskiej wiceprez. Dr. Grauer, dyrektorowie wydziałów, prelegenci kursu aspirantów, oraz kierownik kursu inżyn. nadradca Bartł. — Do zebranych aspirantów przemówił pierwszy serdecznie i goraco wicemin. inż. Eber-

hardt w imieniu p. ministra i zakończył życzeniem, aby ojczyzna miała z nich jak najlepszych obywateli i pracowników, dziękując równocześnie p. inż. Bartłowi za wzorowe kierownictwo kursu aspirantów. Z kolei zabrał głos prezes dyrekcji inż. p. Barwicz, który w ciepłych słowach zwrócił się do adeptów wiedzy kolejowej z goracym apelem, ażeby stali się błogosławionym owocem dla zarządu polskich kolei. Następnie zabrał głos dyrektor kursu aspirantów inż. nadradca Bartł, który dziękował Ministerstwu i jego delegacji, za to, co stworzyli dla dobra młodzieży oraz na pożytek polskiego kolejnictwa. Ze strony młodzieży przemówił pięknie rozczulony aspirant Wencel, zapewniając uroczystość, że pokładane w nich nadzieje nie zostaną zawiedzione.

Rozdanie świadectw dokonał obojście wicemin. inż. Eberhardt.

Piękna uroczystość zakończyła się odśpiewaniem „roty” Konopnickiej.

Świetna artystka **MARY PICFORD** słynna gwiazda filmowa
Kreuje tytuł. rolę w sens. 6-akt. dramacie p. t.

„DZIECKO ULICY”
wyświetlanym obecnie w kinoteatrach **Marysieńka i Kopernik.**

giej strony, korzystając z ochrony ustawy, kupią sobie z irytacji gospodarzy, a nie poczują się mityko do obowiązku restaurowania swych pomieszczeń, ale w dodatku rujnują je sami, częstokroć wprost karygodnie przez zaniechanie czystości szczególnie w miejscach ustępowych i łazienkach, przy wodociągach i t. p., wychodząc z założenia, że to przecie i tak nie ich dom, więc nie ich szkoda, a gospodarz wyrzucić ich nie ma prawa.

Komisje techniczne mają sposobność aż nazbyt często stwierdzić takie karygodne zniszczenia mieszkań ze strony lokatorów co niestety zdarza się nietylko u ludzi niecoświeconych, ale także u lokatorów, których stanowisko i inteligencja powinny obowiązywać do kulturalniejszego pojmowania tej kwestji.

Od 14—24 b. m.
wszeika letnia konfekcja damska i dziecienna, jakoteż bielizna batystowa w 15% taniej jak obecny kurs towarowy. 9980-5
D. EISENBERG
JAGIELLOŃSKA 11 a.

Przed przyjazdem Marsz. Piłsudskiego do Lwowa.

(d) Wczoraj wieczorem w sali ratuszowej odbyło się bardzo liczne zebranie obywatelstwa lwowskiego w sprawie odbyć się mającego we Lwowie zjazdu b. Legionistów i przyjazdu Marszałka Piłsudskiego. Zebraniu przewodniczył poseł Hipolit Sławiński, a sprawę referował p. Szezerski z ramienia Związku b. Legionistów.

W rezultacie uchwalono zawiązać komitet obywatelski, który zajmie się uroczystym powitaniem Marszałka Piłsudskiego i b. Legionistów. Przewodniczącym komitetu przez akklamację wybrano

prezydenta Neumana, a w skład ściślejszego komitetu weszli: wiceprezydent Obirek, poseł Hipolit Sławiński, poseł Artur Hausner, dr. Zakrzewski, dr. Jakób Diamand, prezes zboru izraelskiego, Kornel Żelazkiewicz, Górnik i Szezerski.

Miasto na czas przyjazdu Marszałka Piłsudskiego będzie dekorowane flagami, na Cytadeli odprawiona będzie Msza św. polową, w ratuszu odbędzie się raut, a w teatrze uroczyste przedstawienie.

Szeroko zakrojona akcja oszczędnościowa

OBYŻ ZDOŁAŁA NAPRAWDE CO ZAOSZCZEDZIĆ!

Warszawa. (AW.) „Gazeta Warszawska“ dowiaduje się ze źródła miarodajnego, iż akcja oszczędnościowa Komisarza Moskałewskiego prowadzona będzie w porozumieniu z poszczególnymi ministerstwami, w łonie których utworzone będą specjalne komisje oszczędnościowe, złożone z 3 członków. Akcja oszczędnościowa sięgać ma zarówno w dział wydatków osobowych, jak i rzeczowych. Komisarz oszczędnościowy ma mieć za-

pewnione przez ministerstwo skarbu wpływy na układanie poszczególnych pozycji budżetowych na rok przyszły. Rząd wygotował już projekt ustawy, normujący zasady, według których prowadzona będzie akcja oszczędnościowa. Dopiero po przyjęciu tej ustawy komisarz będzie miał możność rozwinięcia pełnej akcji. Dotychczasowa akcja komisarza przyniosła miliardowe oszczędności.

Fala trzęsień ziemi w Europie.

Rzym. (AW.) Z Neapolu donoszą, iż czynność wybuchowa Etny wzmacnia się ponownie. Kratery są czynne koło Monte i Verre. Główny strumień lawy posuwa się w kierunku na miasteczko Linguaglossa.

Rzym. (AW.) Donoszą z Florencji, iż w sobotę o godz. 9-tej wieczorem odczuto tam trzęsienie ziemi. Stacja sejsmograficzna zanotowała w sobotę o g. 12.27 oddalone trzęsienie ziemi, którego ognisko znajduje się w odległości około 220 km.

Madryt. (AW.) W miejscowościach La Victoria, Lorido, Lograno i S. Sebastian stwierdzono trzęsienie ziemi. Kataklizmowi temu towarzyszyły wielkie burze. Okolice Sarogossy zatopił częściowo wylw rzeki Ebro. Na jednym z przedmieść zapało się wskutek trzęsienia ziemi 30 domów. Podobnie w wioskach San Juan, Mia Rosa zostało zburzonych wiele domów. Ludność chroni się w góry.

Nowy prezydent bolszewickiej Ukrainy.

Moskwa. (PAT.) Wolff. Wszechukraiński sowiecki komitet egzekutywy zamianował w miejsce Rakowskiego

przewodniczącym ukraińskiej Rady komisarzy ludowych Czubarą.

Wielki spisek antyrządowy w Jugosławii.

Wiedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse“ donosi z Belgradu: Dzienniki podają wiadomość o wykryciu w Zagrzebiu spisku, w który było włączonych wiele osób

ze sfer politycznych. Aresztowano wielu oficerów b. armii austro-węgierskiej, oraz kilka żon polityków chorwackich.

Nie książkę egipski lecz paskarz wojenny

ZAMORDOWANY PRZEZ STARSZĄ OD SIEBIE ŻONĘ.

Londyn. (AW.) Władze sądowe ustaliły, że zamordowany Fahmi Bej nie był jak to uprzednio podawano księciem egipskim i kuzynem króla Egiptu. Okazało się, iż zamordowany nazywa się Ali Kamel Bej Fasm i jest synem obywatela ziemskiego w Egipcie, który podczas wojny zrobił olbrzymią fortunę na handlu bawelną. Zamordowany odzie-

dziczył majątek jako 20-letni młodzieniec i ożenił się wkrótce z Francuską Marią Laurent o 10 lat starszą od siebie. Małżeństwo to żyło w ciągłej kłótni. Na kilka dni przed zamordowaniem służba hotelu Savoy była świadkiem gwałtownej sceny między małżonkami. Istnieją silne poszlaki, że Fahmi został zamordowany przez swą żonę.

Olbrzymi wybuch amunicji.

Grac. (PAT.) „Tagespost“ z Belgradu: W Kragujevac nastąpiła wczoraj o godz. 15 w wielkiej fabryce amunicji katastrofalna eksplozja w jednym z magazynów, mieszczącym zdemontowaną amunicję, między nimi trzy miny morskie, wagi po 150 kg. Jedną z nich eksplozjowa z nieznanego powodu roz-

rzucony został nad miasto i spadając zniszczył pewną kawiarnię. Ofiar w ludziach nie było. Kilka osób odniosło obrażenia. Odlamki pocisków wpadły do pobliskiego zakładu pirotechnicznego i wywołały pożar, który jednak wnet ugaszono.

P. Skrzyński jedzie do Hagi.

Warszawa. (PAT.) Dzienniki donoszą: Prezes polskiej delegacji repatriacyjnej p. Konstanty Skrzyński został delegowany z ramienia ministerstwa spraw zagr. do Hagi. Podczas jego nieobecno-

ści kierownictwo delegacji repatriacyjnej objął dyr. dep. administracyjnego ministerstwa pracy i opieki społ. p. Toloczko.

Faszyści planują zamach na Fjume.

Zagrzeb. (AW.) Tutejsze pisma donoszą, że garnizon włoski we Fiumie nie otrzymał żadnych posiłków, natomiast zauważono ożywioną komunikację fa-

szystów z Tryjestu do Fiume. Dzienniki wyrażają przypuszczenie, że faszyści przygotowują zamach na Fiume.

Naczelnik poczty rabowa listy z dolarami.

(Od koresp. „Gazety Porannej“.)

Stanisławów, w lipcu. Benedykt Feliksiewicz z Bochni był naczelnikiem agencji pocztowej w Tarnowicy leśnej. Swoją służbę tak pojnował, że każdy list nadeszły z Ameryki otwierał, dolary wyimował i zabierał, zaś list pałł. Tak się przytem sprytnie urządzał, że trudno było wpaść na trop małwersacji. Ekspoz. śledcza w Stanisławowie wszczęła energiczne dochodzenia pod osobistym kierownictwem komisarza dr. Laxa i przy

pomocy jednego z najdołniejszych wywiadowców p. Brzezińskiego, w porozumieniu się z dyrekcją poczt i telegrafów w Stanisławowie Benedykta Feliksiewicza przytrzymała i osadziła w aresztach policyjnych. w Stanisławowie, skąd został odstawiony do aresztów sądu okr. w Stanisławowie.

Szkoda jaką Feliksiewicz wyrządził Skarbowi państwa wynosi 32.086.000 mk. Feliksiewicz skradzione pieniądze rozłwonił.

Paskarskie praktyki antykwarzy lwowskich.

(x) Narzekamy na drożyznę, na spadek naszej waluty, na wzrost cen itd. itd. Prawda! Lecz zwolna przyzwyczajamy się do tego i, wiedząc np. że bukła dzisiaj kosztuje 500 mk., litr mleka 2500 mk., lub kg. cukru 26 tysięcy mk. wdychamy tylko, płacząc w pcorke ducha i w poczuciu bezsilności, pewni bowiem jesteśmy, że nie nam nie pomoże i że tę samą cenę za wymienione artykuły zapłacimy wszędzie!

Jakiż jednak szalony gniew ogarnia mieszkańca paskiem dławiącym skrzepowanej stolicy naszej, gdy naczynie się przekona, że za niektóre towary wyznaczają niektórzy kupcy takie ceny, jakie im poddyktuje bujna fantazja, lub chwilawy kaprys, mający zawsze źródło swoje w niepołamowanym pragnieniu najszybszego zubożenia się. Słowa te piszę pod adresem p. Rubin, właściciela antykwarni przy ul. Batorego, który za książkę naukową (chemia nieorganiczna) zażądał w dniu 13. bm. 100 tysięcy mk. W żądaniu tem nie byłoby nic dzisiaj dziwnego, gdyby nie... ten właściwie kaprys antykwarza, nie ta chęć poczełwa odarcia ze skóry żywcem naiwnego klienta, który, nie chcąc dać się obdziwić bezczelnie, znając w przybliżeniu wartość książki — nawet przy obecnych cenach (!) miał wrażenie, że czyni się tu pospolitą zamięch na kieszeń naiwnego gościa — i poszedłszy do innej antykwarni p. Minczelasa przy ul. Kopernika, te sama — względnie taką samą, a nawet lepszą pod względem zewnętrzny książkę, nie targując się, kupił za 50.000 mk., a więc o 100 proc. taniej! O ile p. Rubin zasłużył w całej pełni na tę wzmiankę — o tyle chyba komentarze są tutaj zbędne. Panu Rubinowi, gdyby chciał „prostować“ dość... krzywą linję swej kupieckiej taktyki — ndowodnimy najdo-

kładniej, że fakt przytoczony opiera się — niestety — na momentach od a do z autentycznych!

Złodzieje wielkomięscy mają spryt.

Zupełnie swoisty sposób zabezpieczenia się przed niespodziankami podczas swych operacji wynalazła jedna z band złodziejskich w Berlinie. Oto na środku pokoju, operowanego w ciszy nocnej przez zwolenników cudzej własności, ustawiają oni krzesło opasują je długim sznurem, który biegnie przez park, czy też okalającą dany dom ulicę. Koniec sznura tkwi w spracowanych rękach „obserwatora“, który za najmniejszem niebezpieczeństwem pociąga za sznur i alarmuje w ten sposób kolegów, pracujących w pocie czoła wewnątrz domu. Ostatnio władze policyjne zaobserwowały kilkakroć ten sposób zabezpieczania się, co pozwala przypuszczać, iż jedna i ta sama banda ograbiała systematycznie przedmieścia wielkiego Berlina. M. in. skradła ona w Schönau różnych przedmiotów srebrne, wartości przeszło 40 milionów.

Giełda.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Browary 1000, 1025, nieef. 1025, 950, 975; Cmielów 185, 190, 175, 170, 165, 190, 170, 167, 170, 160, 175, 160, 175. Cmielów nieef. 115, 120, 110, 115; Gafota ex 24, 28, 22; Karpalit 115, 109, 105, 115; Niemojowski 225; Pezet 37, 35, 39, 37; Pocisk 200, 190, nieef. 150, 160; Nafta 100, 102, 105, 97, 100, 97, 90, 93; Nafta nieef. 86, 72, 80, 70; Rakszawa 340, 330, 335, 352, 340, 335, 350, 330; Siersza el. 75, 80, 85, 70; Siersza gór. 690, 680, 700, 690, 680; Tohan 57, 50, 52, 50; Żegluga 7500, Górka 950; Chod. 655, 651, 658, 659, 657, 658, 655, 652, 650, 635, 625, 630; Ojkos 440, 435, 445, 438, 440, 430; Tespy 700, 710, 705, 660, 685, 700, 650, 660, 680, 650; Ceg. 160, 155, 145, 150, 133, 145, 150, 130, 142, 145, 130, 140, 150. Parowozy 180, 185, 178, 175, nieef. 120, 135. Zieloniewski 820, 815, 820. A. B. Z. 15. Hipoteczny 51, 45, 44. Małopolski nieef. 60. Pokred. 20, nieef. 8, 10. Przemysłowy 50, 48, 51, 48, 50, 47.500, 48, 47, nieef. 42, 43. Z. B. K. 27, 28, 30, 29, 28, 26, 31, 32, 35, 30, 27, 35, 30, 35, 29, 34, 32, 30.

KURSA P. K. K. P.

Dziś P. K. K. P. płaciła za: marki niem. 0,40, dolary, czeki i przekazy 112.500, dolary banknoty 113.000, dolary 1-ki i 2-ki 111.870, dolary kanadyjsk. 109.500, 1-ki i 2-ki 108.540, franki franc. 6700, franki belg. 5570, franki szwajc. 19.820, funty szterl. 526.500, liry 4850, guld. holend. 44.600, korony szwedzkie 30.150, korony duńskie 19.920, korony norw. 18.620, korony czeskie 3410, korony austr. 1.50, złoty polski 17000.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Notowania końcowe z dnia 17. bm.: Dolar amerykański 117, kupno 118, sprzedaż 116, marki niem. 0,52. Czeki: Belgja 5.750, kupno 5.810, sprzedaż 5.690, Berlin 0,54, kupno 0,52, Gdańsk 0,54, kupno 0,52, Londyn 547.800, kupno 537.800, Nowy Jork 119, kupno 118, Paryż 6.970, kupno 6.830, Szwajcaria 20.850, kupno 20.450, Wiedeń 1,62, kupno 1,58.

Akcje: Polski Bank Przemysł. 65—54, Chodorów 510—650—670, Drzewo 35—42—37, Węgiel 950—1065—1025, Pocisk 200—175—190, Parowoz 205—180—195, Zieleniewski 885—850—855, Cmielów 210—255, Polska Nafta 90—80—87.500.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 17. lipca b. r.: Berlin 0,00,24; Holandia 225; Nowy Jork 574½; Londyn 26,39; Paryż 33½; Mediolan 24,70; Praga 17,20; Budapeszt 6; Bukareszt 2,59; Belgrad 6,15; Soňa 5,20; Warszawa 0,00,47; Wiedeń 0,00,81; Austr. stempl. 0,00,81½.

Z powodu braku gotówki podaż w akcjach zwiększona. — Kursy silnie przy mniejszej ilości transakcji. — Popyt nieco słabszy niż dotychczas.

Cegielski 130—160000; — Parowoz obniżony się na 175000; nieef. 120 do 135000. — Zieleniewski 815—820000. — Chodorów początkowo około 650000, zakończył 630000. — Ojko z 44500 osłabił

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

się na 430000. — Tespy 650—710000. — Browary 100000—1040000, nieef. 950 do 975000. — Cmielów wahał się ustawnie od 160—190000, nieef. 110 do 120000. — Gafota przy końcu 22000. — Karpalit ustalił się przy 115000. — Niemojowski 225000. — Pezet 35—39000. — Pocisk 200000, potem 190000, nieef. 160000, ciągle poszukiwany. — P. Nafta 90—105000, nieef. 70—86000, transakcje liczne. — Rakszawa 340—350000. — Siersza el. 70—85000. — Siersza gór. 680—700000. — Tołha 50—57000. — Zełguga 7500. — Górka 950000.

Akc. B. Zw. 20000. — A. B. Hip. pra wie niezmienny zakończył 50000. — P. B. kr. 14—18000. — B. Przemysł przy licznych transakcjach po kursie 47 do 55000 — B. roln. 28—30000.

Tendencja chwiczna. — Usposobienie bardzo ożywione. — Niekotowane słabsze.

4% listy zastawne Z. B. K. brak towaru. — 4½% listy zastawne Bk. hipot. płaca 210, żądają 270 Mp za 1 k. — 4½% listy zastawne Bk. krajow. płaca 110 żądają 200 Mp. za 1 k. — 4% listy zastawne Bk. krajow. brak towaru.

Akumulator 225; — Gazociąg 40, 38, 39; — Schön 12000; — Gazolina 235, 240; Rolindustria 40, 38; — Chybi 710, 675; — Jaworzno 1800, 1600 (za setkę 1500); — Gazy 1875, 1625; — Oikusz 120, 107; — Azot 75, 72; — Len 110—100; — nieef. 85; — Szkło 90, 87; — Arma 110 103; — Czechowice 50, 46; — Wimmer Żel. 200; — Foresta 85; — NHrat 50, 44; Arras 38; — Machleid 70, 62; — Węglówki 7, 4, 7, nieef. 5, 42; — Drożdże Götza z Zantarsynowa 50; — Lokomotywy 150—166 — Brugger 300; — Terpentyna 100; — Star 60.

GIEŁDA LWOWSKA NIEOFICJALNA. Wczoraj tendencja chwiczna, ceny się zmieniają o 1.000 punktów. Obrót ożywiony.

Dolary ameryk. 139.000—139.500, 1-ki i 2-ki 137.500—138.000, dolary kanadyj. 125.000—126.000, 1-ki i 2-ki 123.000 do 124.000, marki niem. po 100 i 50 tys. 0,70—0,75, po 10 tys. 0,72—0,75, austr. stempl. 1,95—2,00, austr. przekazy 2,05—2,10, korony czeskie 4.500—4.700, franki franc. 6.800—7.000, funty szterl. 580.000—600.000, franki szwajcar. 19.500—21.000, ruble 5-setki 7,00—7,10.

Złoto: 20 koronówki 600.000—610.000, 20 frankówki 570.000—580.000, 20 markówki 650.000—670.000, 10 rubli 710.000—725.000, dolary 130.000—132.000.

Srebro: korony austr. 10.500—10.600, 5 kor. austr. 54.000—55.000, floreny 27.000—27.500, ruble 48.000—48.500, kopiejki za jeden rubel 15.500—16.000, leje 10.300—10.500.

Aresztowanie handlarzy walutą we Lwowie.

Oblawa i a dworcach kolejowych. — Panika na giełdzie i brak dolarów. — Ośm tysięcy dolarów, 100 kilogramów srebra i złota.

(d.) Wczoraj policja lwowska z wielką spreżytością przeprowadziła na wszystkich trzech dworcach kolejowych we Lwowie bardzo energiczną oblawa na waluciarzy, która przyniosła nadzwyczaj wielki łup. Ponieważ zakwestjonowano 8.000 dolarów, przeto wczoraj na giełdzie obrót dolarami był bardzo mały, a właściwie trudno było nawet kupić choćby jednego dolara.

Wielki zastęp posterunkowych pod wodzą komisarzy policyjnych Sędzimir, Szeclński, Kuncewicza i Konarskiego, oraz wywiadowców Riedlera, Simona, Siczynskiego, Kujawskiego i innych, obsadził już o godz. 4 rano główny dworzec kolejowy, oraz dworce na Podzamczu i Łyczakowie. Policja wszystkich pasażerów, przyjeżdżających pociągami aż do godz. 12,30 w południe poddawała ścisłej rewizji. Połów był bardzo obfity. Zakwestjonowano na wszystkich dworcach łącznie 8.000 dolarów, 5.000 franków, kilkanaście tysięcy koron czeskich i marek niemieckich, a nadto około 100 kilogramów srebra i złota.

Z pomiędzy przytrzymanych do aresztu został oddany Eisig Meizer, kupiec ze Śniatyna, który w chwili przytrzymania chciał wręczyć targarzowi kolejowemu paczkę, zawie-

rającą 935 dolarów. Nadto aresztowanym został Kazimierz Słotwiński, ślusarz ze Skały, który na brzuchu miał umocowany

specjalnie zrobiony z płótna pas, zawierający samą monetę srebrną, a to koronówki i 5-koronówki austriackie. Pas ten ważył 21 kilogramów, 89 dka. Przysłuchiwany Słotwiński zeznał, że pas ten z pieniędzmi srebrnymi otrzymał w Skałe od handlarza Sisie (Weinsilbera), a miał go oddać we Lwowie jednemu żydowi, zamieszkałemu przy ul. Bernsteina 1. 4. Za tę fatygę Słotwiński miał rzekomo otrzymać 140.000 marek tytułem wynagrodzenia. Tymczasem pokazało się, że pieniądze te były przeznaczone na wywóz zagranicę i w tym celu był sporządzony specjalny pas.

Wśród przytrzymanych był także jeden handlarz bydła, który miał przy sobie większą ilość biżuterji. W ręce policji dostał się również z Brodów Hersch Binenkorb, który legitymował się paszportem, jako amerykański poddany na nazwisko Harry Binenkorb. Brodzki ten Amerykanin zachowywał się w ordynarny sposób wobec organów policyjnych, którym zapowiedział, że „o tem wszystkim napisze w pismach amerykańskich”.

Z sezamu magistrackiego Bura szynkarzkiego.

Ten sam referent i ten sam szynkarz.

(d) Notatki kronikarskie podały rzekomo niewinną wieść, że sekcja IV Rady miejskiej oświadczyła się za udzieleniem Mordkowi Tewelowi koncesji na traktyjernictwo. Wiadomość ta wywołała powszechne zdumienie, gdyż szef departamentu szynkarzkiego, nadradca p. Woleński, uważał za wskazane, by należycie nie poinformować przedstawicieli reprezentacji miejskiej, kim właściwie jest p. Mordko false Marek Tewel.

P. Tewelowi odebrał magistrat prawo wykonywania przemysłu gospodnio - restauracyjnego z powodu różnych przekroczeń, iakoż nieustającego podawania napoi alkoholowych w dniu świątecznym. Odebrano mu prawo, gdyż utracił zaufanie publiczne, a w myśl ustawy przemysłowej ten, który utracił zaufanie publiczne, nie może uzyskać koncesji na traktyjernictwo. Zaznaczyć należy, że p. Tewel prowadzi już fabrykę wódek przy ul. Janowskiej, pragnie więc uzyskać koncesję na traktyjernictwo, by tym sposobem obejść ustawę i wykonywać szynkarstwo pokatnie. Nadto p. Tewel prowadzi we Lwowie dwa szynki. Jeden przy ul. Gródeckiej na nazwisko swej żony, a drugi przy ul. Zamarstynowskiej na nazwisko krownej. Ale mało wiadomo, że p. Tewelowi tego wszystkiego, jest on bowiem współniktem fabryki wódki „Polonia” i kawiarni „Renesans”.

Dziwna rzecz jest, że podczas gdy dziesiątki podaż ludzi ubogich i nieposzlakowanych nie może doczekać się w biurze departamentu II załatwienia i gdy się załatwia podania o koncesje tak niewinne, jak na podawanie kawy i herbaty wprost odmownie, forsuje się sprawę p. Tewla w temple przyspieszonym i rażąco przychylnym.

Dziwnem jest, że ten sam referent, który uznał p. Tewla niegodnym zaufania publicznego i spowodował odebranie mu licencji gospodnio-restauracyjnej, ten sam referent zeznał, że temu samemu Tewelowi wydano licencję na fabrykę wódek, jego żonie na prowadzenie

szynku przy ul. Gródeckiej 1. 3, a obecnie ten sam referent forsuje udzielenie Tewelowi licencji restauracyjnej.

Czyżby okoliczność, że p. Tewel był dzierżawcą koncesji szynkarzkiej teściowej szefa departamentu II, miała być ową różdżką czarodziejską, za której dotknięciem otwierała się drzwi do departamentu II? Czyżby działała tu niewidzialna rączka p. Arnolda, cieszącego się wielkimi uznaniem w tym departamencie, pomimo, że cały szereg doniesień policyjnych wpłynęło na niego za rozpamiętanie ludzi w dniu świątecznym i ciekawość powszechną budzi pytanie, kiedy doniesienia przeciwko p. Arnoldowi ostatecznie będą załatwione i kiedy będzie również mu odebrana koncesja, podobnie, jak się praktykuje z innymi, nie mającymi protekcji w departamencie II?!

Wobec takiego stanu rzeczy gromni magistratu na którego posiedzeniu sprawa Tewla będzie jeszcze rozpatrywana, powinno dokładnie zbadać sprawę, przedłożoną przez departament II, gdyż „jeżeli wszystko jest złote, co się niby świeci.”

Kronika.

Lwów, 17 lipca.

Kurator Okręgu Szkolnego Lwowskiego Stanisław Sobiński z dniem 15. bm. rozpoczął 6-tygodniowy urlop wypoczynkowy. Z tego powodu odpadają wszystkie posuchania do końca sierpnia. Zastępuje go naczelnik wydziału prezydyjnego Stanisław Gayczak. Poniżej w tym samym czasie naczelnicy wydziałów i wizytatorowie przebywają na urlopie wypoczynkowym, przeto przyjazd stron do kuratorium w celach informacyjnych jest bezcelowy. W wypadkach nagłych lub wyjątkowych przyjmuje naczelnik wydziału prezydyjnego interesentów pomiędzy godz. 11 a 12.

Ugi kolejowe dla inwalidów wojennych. Ministerstwo kolei żelaznych wydało polecenie do organów kolejowych, by nie czyniono żadnych trudności inwalidom wojennym, korzystającym z ulgowego przejazdu w przedziałach drugiej klasy, zwłaszcza, że są to zazwyczaj, najciężej okaleczalni, którzy nie mogą siedzieć na twardych ławkach. Pasażerom takim mają funkcjonariusze kolejowi okazywać w razie konieczności pomoc, a nawet, gdy zajdzie potrzeba osłaniać opieką przed innymi podróżnymi.

(d.) Żona zdradziła kradzież męża. Jeszcze zeszłego roku niejaki Fryderyk Szwarz, elektromonter, popełnił wielką kradzież w Wiedniu w mieszkaniu Huberta Fuchsa, właściciela kawiarni. Mianowicie zabrał on kasetkę, zawierającą biżuterję i pieniądze, którą następnie dał do przechowania swej żonie Paulinie, zamieszkałej obecnie we Lwowie przy ul. Kochanowskiego 1. 60. Wczoraj Szwarzowa zjawiała się w policji, zdepotowała skradzioną kasetkę i doniosła o kradzieży swego męża. Przy tej sposobności Szwarzowa podała, że we Wiedniu nie chciała o tej kradzieży zawiadomić policję, gdyż obawiała się swego męża, z którym obecnie żyje w separacji.

(d.) Eksplozja granatu. Na podwórzu Józefa Grocholskiego przy ul. Pohulanka 1. 7 bawiły się wczoraj dzieci, a to 16-letnia Helena i 12-letni Franciszek Grocholscy wraz z 3-letnim Wiktolem Stasiukiem. W czasie zabawy dzieci znalazły ręczny granat wyrobu francuskiego, a gdy zaczęły koło niego manipulować, granat eksplodował, raniąc ciężko odłamkami wszystkich obecnych na podwórzu. W chwili eksplozji przechodziła tamtędy 64-letnia Rozalja Skrzyńska, która również odniosła ciężkie rany. Na miejscu wypadku zawiązała Pogotowie ratunkowe, które rannych przewiozło do szpitala powszechnego.

(d.) Morderstwo. Miało ono miejsce w Porsznie koło Szczerca. Oto 19-letni Dymitr Markowski bez żadnej przyczyny zaatakował przechodzącego drogą Iwana Bamburę. Gdy Markowski począł bić Bamburę, ten wyjął nożyk i ciał nim Markowskiego w twarz. Wówczas Markowski wyjął swój nożyk i zadał nim Bamburze dwa cięcia w pierś tak, że ten w kilka minut na miejscu zakończył życie. Po tym czynie Markowski sam zgłosił się na posterunku policyjnym, gdzie go aresztowano, a następnie odstawiono do sądu w Szczercu. Zabity Bambura nie cieszył się dobrą opinią, gdyż był awanturnikiem, bił swoją matkę, a przed miesiącem opuścił lwowskie więzienie, gdzie siedział za kradzież.

Komunikat.

Dnia 11. lipca br. odbyło się w lokalu Towarzystwa Handlowego dla produktów naftowych i olejów „Naftelej” Sp. z ogr. odp. we Lwowie, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Gł. Towarzystwa Naftowego „Galicja” Spółki Akcyjnej w Drohobyczu, pod przewodnictwem członka Rady Zawiadowczej p. Tadeusza Chłapowskiego.

Walne Zgromadzenie uchwaliło podwyższenie kapitału akcyjnego z mkp. 14.280.000 na mkp. 114.240.000 przez wydanie 420.000 sztuk poito wpłaconych akcji po mkp. 238 każda i upoważniło Radę Zawiadowczą do przeprowadzenia emisji nowych akcji i do oznaczenia czasu i ustalenia warunków emisji wedle własnego uznania. 4689

Z teatru.

TEATR WIELKI

Środa 18. bm.: „Naręczona Lukulusa”.

Czwartek, 19. bm.: „Królowa Tango”.

Piątek, 20. bm.: „Bajadera”.

TEATR MAŁY

Środa, 18. bm.: „Ciemna plama”.

Czwartek, 19. bm.: „Ciemna plama”.

Piątek, 20. bm.: „Ciemna plama”.

Podstępny a drobny wróg zagraża ludzkości. Walka z drobnoustrojami i szkodliwymi owadami.

PRZYNOŚĄ NAM ONE CAŁE MNÓSTWO CHORÓB I SA KLESKA LUDZKOSCI. — DWA MILJONY OSÓB OFIARĄ KOMARÓW. — WOJNA NIE ZABIERA TYLE OFIAR, CO OWADY. — DO WALKI Z PODSTĘPNYM WROGIEM!

Wrogiem tym, to niewidzialny świat drobnoustrojów, zagrażających zdrowiu, zagrażających życiu.

Gruźlica, tyfus, róża, świerzb i wiele, wiele innych chorób wywołane są zabójczym wpływem tych wrogów człowieka. I wróg ten niewidzialny ma swych widomych agentów. Człowiek, broniąc się przed nim, musiał zwrócić uwagę także na pośrednictwo widzialnych, oddających się na usługi tym straszliwym rozsądnikom chorób. Higienisci, których zadaniem jest zapobieganie szkodliwym wpływom, niszczącym znaczny procent żyjącego pokolenia, odkryli

znaczenie owadów przy szerzeniu się chorób zakaźnych. Uczeń obliczył, że istnieje do pół miliona gatunków owadów różnej postaci, a bardzo znaczna ich ilość, jak stwierdzono, jest roznosicielką chorób. Oto naprzykład 8.000 gatunków much poznanych, są wszystkie niebezpiecznymi szkodnikami. Już to jedno daje pojęcie o tej pladze.

Mucha domowa, mucha ściwierca, mucha trunia, tak zwana bolimuszka, gnoiówka i wiele, wiele innych: komary, przynoszące malarie, na którą w r. 1908 zmarło w Indiach dwa miliony osób, są plagami, z którymi we wszystkich krajach prowadzi się energiczną walkę, nie szczędząc kosztów.

W jednym amerykańskim okręgu przeznaczono dwa miliony dolarów na tępienie komarów. W Niemczech zachęca się dzieci szkolne do tępienia poczwarek, z których wylegają się te szkodliwe owady, a w r. 1911 wydał kanclerz państwa okólnik do całej ludności, pouczający i wzywający do tępienia szkodliwych owadów, jak i pasorzytów, żerujących na ciele ludzkim.

Rozpatrując statystykę chorób, dochodzimy do przekonania, że im wyższa kultura, tem skuteczniejsza walka z epi-

demjami i sporadycznymi chorobami zakaźnymi, albowiem ludność uświadomiona i stosująca się do zarządzeń władz sanitarnych, sama ułatwia ową walkę.

Niestety w Polsce mamy w tej dziedzinie bardzo wiele do życzenia. Daty dostępne, materiał cyfrowy sprawozdań krajowej Rady zdrowia, dają bardzo smutny obraz. Setki tysięcy osób rok po roku ginie skutkiem gruźlicy, tyfusu, czerwonki itp. A gina ci nieszczęśliwi z powodu niedostatecznych środków zapobiegawczych.

Nieuświadomiono sobie u nas jeszcze dostatecznie, że środki, fundusze użyte do celów higieny przynoszą stokratnie owoce. Wszak państwo ponosi olbrzymie koszty na opiekę dla tych chorwych. Nieproduktywność ich, strata energii zdrowych jednostek, zajętych pielęgnowaniem, koszty leków i urządzeń szpitalnych, stanowią deficyt, sięgający olbrzymich sum. Gdy do tego dodamy straty, wyrządzone przez szkodliwe owady, przeciw rozmnażaniu których nie czyni się u nas żadnych zabiegów, to możemy śmiało twierdzić, iż Polska nie działając należycie w kierunku niewidzialnych wrogów, traci tyle na sile żywotnej, jak gdyby prowadziła rzeczywistą wojnę. Trzeba szerzyć świadomość w masach, że czystość, słonice, powietrze, to pierwsza i najskuteczniejsza broń przeciw wrogom drobnoustrojów oraz ich roznosicielom.

Poprawa stosunków zdrowotnych jest rzeczą pierwszorzędną wagi tak dla miast, jak i osad wiejskich. Propaganda w tym kierunku winna być intensywniej prowadzona przez wszystkie instytucje państwowe, autonomiczne, a przede wszystkim przez ogniska pierwszego nauczania ludności, jak szkoły powszechne i ich nauczycieli.

Mikołaj Budzanowski.

Karkołomna jazda do siedziby pustelników.

(Do ilustracji tytułowej).

(d) Na szczytach gór Tesalji (w Grecji), spadających stromą, pionową ścianą, znajdują się porozmieszczane odwieczne klasztory, pochodzące przezwaznie z XIV i XV wieku, zwane „Monasterami Meteorów“.

Klasztory te są już prawie na wymarciu. Niektóre z nich zbudowane na urwiskach skalnych są zupełnie niedostępne. Mnisi klasztorni żyją w nich zupełnie odosobnieni, wiedząc żywot pustelniczy, na wzór Jogów indyjskich. W dawnych czasach dobrze zaoprowizowani, dzięki niedostępności swych siedzib, zabezpieczeni przeciw napadom łupieżców, mogli byli w razie potrzeby przetrzymać nawet długie oblężenie. Jeden z tych klasztorów nie liczy więcej nad 5 do 6 mnichów, którzy żyją w ubóstwie, brudzie, bezczynności, nie troszcząc się o nic, nawet o własne pożywienie, zadowolają się bowiem gotowanymi kasztanami i kwaśnym serem. Podobni raczej do widm, niż do żywych ludzi, niezdolni są do najmniejszego wysiłku.

Tytułowa ryćma nasza przedstawia sposób dostawiania się do jednego z tych klasztorów, t. zw. klasztoru Świętej

Trójcy. Na szczycie skały znajduje się winda, bardzo prymitywna. Mnisi spuszcza ją na dół grubym powrozem, na końcu którego przymocowany jest hak a na nim zawieszona sieć, rodzaj hamaku, do którego wsiada przybysz, pragnący zwiedzić klasztor. Mnisi obracają na górze korbą, przez co powrót obwijając się około kolokrotku windy, wciąga na górę sieć wraz z odważnym podróżnym. Dodać należy, że powrót jest ten sam od niepamiętnych czasów, w wielu miejscach poszuktowany i każdej chwili może się przerwać.

Spuszczanie się na dół odbywa się tą samą drogą. Mnisi, włożywszy gościa do sieci, przywiązują się do korby i odkręcając ją, spuszcza ją na dół. Podróż taka wymaga zawsze pewnego ryzyka i nie należy ani do bezpiecznych, ani do przyjemnych.

Drugi sposób dostania się do klasztoru polega na ruchomej drabinie, zawieszonej na górze. Po jej szczeblach trzeba się wspinać stopniowo na górę. To są jedne dwie drogi dostania się do klasztoru Świętej Trójcy, który poza tem jest zupełnie niedostępny.

17 międzynarodowy kongres przeciwalkoholowy.

odbędzie się w roku bież. od 19 do 24 sierpnia w Kopenhadze. Już od lat 36 urządzi się podobne zjazdy w stolicach różnych krajów. Są one wielkimi parlamentami międzynarodowymi, które radzą ną dalszą taktyką boju w ruchu przeciwalkoholowego, a równocześnie zwracają na siebie uwagę rządu i ludności miejscowej.

Tematy wykładów są następujące: Najnowsze spostrzeżenia o wpływie alkoholu na zdrowie pijącego i na po-

tomstwo; Organizacja statystyki przeciwalkoholowej; Wyniki prohibicji w Ameryce, w Finlandji i w Islandji; Życie bezalkoholowe młodzieży; Międzynarodowa polityka handlowa wobec ograniczeń przeciwalkoholowych; Wpływ opodatkowania alkoholu na konsumpcję; Zużytkowanie alkoholu w przemyśle; Kobieta w sejmie a walka z alkoholizmem (wygłosi p. poseł Puzynianka z Warszawy); Znaczenie głosowania gminnego w walce z alkoholizmem.

Podczas kongresu będzie otwarta wystawa przeciwalkoholowa, wycieczka do Skodstorni, a po kongresie wycieczka do Finlandji. W powyższym kongresie weźmie po raz pierwszy udział przedstawiciel rządu polskiego. Zaznaczyć należy, iż koszty całej podróży wynoszą najmniej 6 milionów marek. — O ileby komu okoliczności pozwalały korzystać z nadarzającej się sposobności ujrzenia piękności Kopenhagi oraz zapoznania się z ogólnościowym ruchem przeciwalkoholowym, zechce uwzględnić o tem sekretariatj Polskiej Ligi przeciwalkoholowej (Poznań, Aleja Marcinkowskiego 1), a w sprawie bezpłatnej wizy duńskiej pisać wobec pory spóźnionej równocześnie wprost do biura kongresowego (Colbjørnsensgade 3, Kjøbenhavn B., Dammark).

Ostrożnie z kąpielą w lecie.

(p.) W obecnej porze kąpielowej nie od rzeczy będzie zaznajomić czytelników naszych z przestrogami, jakie pewien lekarz angielski podaje dla użytku kąpielowców w ogólności a szczególnie tych, którzy powierzają się słynnym fałom morza.

Najlepszym czasem do kąpeli są godziny rannic, mniej więcej w dwie godziny po śniadaniu. O tej porze organizm jest najodporniejszy na wrażenia spowodowane zetknięciem się ciała z chłodną wodą morską. W żadnym razie natomiast nie należy kąpać się zbyt rano i o czemym żołądka. Jest to również szkodliwe jak kąpiel bezpośrednio po jedzeniu.

Gdy bowiem w tym ostatnim wypadku wskutek wytwarzania się wielkiej ilości ciepła w organizmie, nagłe oziębienie groziłoby niebezpiecznymi komplikacjami, przy pustym żołądka ciepłota organizmu jest znów zbyt mała, aby mogła reagować odpowiednio na wpływ zimnych fał.

Podobnie też nie powinno się do kąpeli wstępować w stanie silniejszego podniecenia lub rozgrzania, gdyż w podobnych wypadkach zimna woda powoduje gwałtowny napływ szybko pulsującej krwi do serca, które nie może bez szkody podjąć wzmocnionej pracy wskutek czego zachodzi obawa, udaru lub innych szkodliwych zaburzeń w organizmie.

Kronika sportowa.

WYNIKI ZAWODÓW FOOTBALLOWYCH.

Bielsko: Niedzielne zawody footballowe o mistrzostwo okręgu krakowskiego między Sturmem a Cracovią, zakończyły się 6:0 dla Cracovii.

Łódź 15.7 w Łodzi odbyły się zawody piłki nożnej między drużynami Wisła Kraków — S. S. Unioń Łódź z wynikiem 0:2 (0:0) na korzyść Unioń.

Spotkanie rewanżowe Polonia—Wien na odbędzie się we środę, dnia 18 lipca b. r.

PIŁKA NOŻNA ZAGRANICĄ.

Zagrzeb 15 lipca 1923. Sparta Praga — Gradjansky 3:1 (2:0).

Praga: Meteor VIII. — Slavoj VIII.

3:1 (1:0): Malostransky S. K. — S. K. Lieben 3:3 (2:1):

Union VII. — S. K. Michle 4:2 (2:0): S. K. Hlubocp—Žižkovsky S. K. 2:2 (1:1):

Studensky S. K. — K. Letná 3:0 (1:0).

Morawska Ostrawa: Prosnitz — M. O. S. C. 2:1 (1:1):

D. S. V. Žitkowitz — S. K. Slowan 3:2 (2:1).

Cieszyn: Hakoah (Bielsko) — Makabi Cieszyn 1:0 (0:0).

Pilzno: D. F. C. Praga—Olympja 8:1 (3:1).

Preszburg: Ligeto — S. K. Bratislava 2:0 (1:0), Makabea — P. T. C. 3:1.

Koszyce: Viktorja Žižkow—C. S. K. Uzhorod 3:2 (3:2).

Wiedeń: Blue Star 1923—Blue Star Old-Boys 6:4 (2:3).

WYŚCIGI CYKLISTÓW I MOTO-CYKLISTÓW.

Kraków, 17 lipca.

Odbyte w niedzielę 15 bm. na torze wyścigowym K. S. Cracovii wyścigi cy-

klistów i motorzystów przy udziale jeźdźców z Warszawy, Łodzi, Częstochowy i Krakowa, dały następujące wyniki:

I. Wyścig otwarcia Zjazdu: I. Przedbieg: 1) Pufczyński (K. S. Crac.), 2) Mikołajczyk (Unioń Łódź). II. Przedbieg: 1) Maurer (Unioń Łódź). III. Przedbieg: 1) Nieć (K. S. Crac.). 2) Łowczyński (Rzeszów).

II. Wyścig reprezentacyjny: I. Przedbieg: 1) Stef. (K. C. Crac. Warszawa), 2) Hoehsman (KKCM. II. Przedbieg: 1) Janociński, 2) Grochowski (obaj z W. T. C.).

III. Finał wyścigu otwarcia Zjazdu: 1) Maurer, 2) Mikołajczyk, 3) Nieć.

IV. Finał wyścigu reprezentacyjnego: 1) Stef., 2) Hoehsman, 3) Grochowski.

V. Wyścig amerykański: 1) Hoehsman-Lazarski (Kraków), 2) Turowski-Kwieciński (W. T. C.), Mueller O. Maurer (Unioń Łódź), 4) Kamiński-Grochowski (W. T. C.), 5) Chylko-Rothwein (K. S. Crac.), 6) Stef.-Garey (K. C. Crac. Warszawa).

VI. Wyścig motocyklistów: 1) Kozak, 2) Sadło.

VII. Wyścig dla Towarzystw, nie posiadających własnych torów kolarskich: 1) Rakowski (Częstochowa), 2) Łowczyński (Rzeszów), 3) Hozer (K. K. C. M.).

VIII. Wyścig główny: I. Przedbieg: 1) Łazarski, 2) Kwieciński. II. Przedbieg: 1) Stef., 2) Janociński. III. Przedbieg: 1) Rothwein, 2) Mueller.

IX. Wyścig za prowadzeniem motorów: 1) Chylko, 2) Stieglitz, 3) Łowczyński.

X. Finał wyścigu głównego: 1) Stef., 2) Rothwein, 3) Janociński, 4) Kwieciński.

XI. Główny wyścig motorów: 1) Kozłowski, 2) Wąsowski (Częstochowa), 3) Łazarski.

XII. Wyścig australski: Startowały dwie grupy: Kraków (Stef., Hoehsman, Łazarski, Chylko, Garlay) i Warszawa (Kamiński, Kwieciński, Turowski, Janociński). Bieg wygrała grupa: Kraków.

OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie

KOREPETYTOR, zdolny filolog, potrzebny na sierpień na wieś. Powtórzenie łaciny z kl. VII. Jaroszyńska, Malczyce, p. Mszana koło Lwowa. 4683

Kupno, sprzedaż, zamiana

REALNOŚĆ PRZY UL. GRÓDECKIEJ, blisko dworca z wolnym lokalem na biuro i magazyn kupię. Ofierty pod „Gródecka“ do Administracji „Gazety Por.“ ul. Sokola 4. 3976

KAŻDA maszynę do pisanja, nawet połamana kupię. Lwów, Piekarska 17. II. p. 4679

WILLA jednopiętrowa z ogrodem i budynkami przybocznymi, 4 (cztery) pokoje i kuchnia, wolne, z zupełnym komfortem, w mieście, do sprzedania. Pośrednicy wykluczeni. Blizsza wiadomość w biurze Towarzystwa Handlowego „Małopolska Nafta“ Lwów, ul. Asnyka, L. 8. 4674-2

Fosady i prace

DAM-stancję, utrzymanie i dopłatę osobie starszej, umiejącej gotować, sprzątać i prać. Piaskowa 11 a. 26

RUTYNOWANA maszynistkę przy mnie natychmiast adw. Witom. Batoro 32. 4686

ŚLUSARZ, żonaty, z długoletnią praktyką obznajomiony również z każdym działem maszynowym, poszukuje fosady w jakiegokolwiek przedsiębiorstwie, z mieszkaniem, chętnie na pracę. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków do 27. bm. do Adm. pod „Fachowiec“. 4692

P. T. NAFCIARZE! 50 dolarów kan. da za posadę w kopalni młody, energiczny, dobrze prezentujący się. Zgłoszenia: Biuro „Prasa“, Kraków, Karłowicza 16, „dla poręcznika rezerwy.“ 7-3

KUCHARKA do wszystkiego z dobrymi świadectwami potrzebna. 1 osoba, 3 pokoje. Jakóba Strzemię 15, II. p., drzwi 2, od 3-4 popołudniu. 4687

Mieszkania, lokale, sklepy

POSZUKUJEMY natychmiast na cele biurowe 5-8 pokoi w śródmieściu, względnie nie bardzo odległej dzielnicy. Warunki nowoczesne. Zgłoszenia prosimy skierować pod „Biuro“ do biura ogłoszeń Sokółowskiego, Jagiellońska 1. 7. 4671-2

PENSJONAT ANUTA, Koperaka 3, wolny pokój na dwie osoby. 4685-2

Różne

M. STEINHAUS, Lwów, Krasickich 18 a, poleca walec i kamienie młyńskie. 9951-14

PANIE! Panowie! Racza podać swoje adresy do biura Georcha, Lwów, Balona 16. 4691-2

Czytajcie

„Szczytka“

Dr. Maksymilian Roller

lekarz chorób dzieci. Szczępienie od godz. 2-4 Kleparowska 4. 99.14-0

PLANSICHTER czterodziałowy. **WALCE** młyńskie 600x300. Sprzedaż ze składu okazjonalnie „TOPAS“ Lwów, Mickiewicza 22. 4308-2

Dr. SCHWARZ Specjalista chorób wenerycznych i skórnych, b. sekundariusz szpitala powszech. Lwów, Słowackiego 4, naprzeciw głównej poczty. Leczenie płam, brodawek, włosów elektrolyzą i lampą kwarcową. 4342-06

Specjalista chorób wener. i skórnych **Dr. J. MUND** b. sek. szpit. wiedz. i lwow. ord. od 8-10, 12-1, 3-6. W niedz. od 9-1. Asnyka 1 (róg Pańskiej). 4287-1

GAZA młynarska SZWAJG MARKA **Albert Wyder Zurych**, — wyłączna sprzedaż **ALEKSANDER WEINRUB**, Lwów, pl. Krakowski 11. 4684

BANK NARODOWY S. A. Oddział we Lwowie ul. Akademicka 1. 10.

poszukuje

Buchaltera bankowca, oraz s. l. o. kontysty bankowca, sił zdolnych, rutynowanych z praktyką bankową najmn. dwuletnią. Oferty psemne uprasza się tylko od sił z wodowych bankowych dobrze ukwa ifikowanych. 27-1

Prenumerujcie „Sport“.

W TARTAKU

LUB

przemysle drzewnym

poszukuje posady młody człowiek energiczny z wyższem wykształc. handl. z praktyką kierowniczą w tartaku bardzo dobre ref. Zgłoszenia pod L. W. Biuro ogłoszeń Scherera, Pasaż Hausmana. 4363-1

100.000 kg.

gotowych STALOWYCH WĄŁÓW

Transmisyjnych wszystkich wymiarów oraz wszelkie gatunki stali, blach, drutów i narzędzi Böhlera poleca Największy Skład Fabryczny **ADOLF WIETCHY** we Lwowie, ul. Króla Leszczyńskiego 20-24. Sklep: Kopernika 11. 8869-4

Dr. REGINA REICHENSTEIN-HADŁOWA

ordynuje w chorobach skórnych i wenercz. dla kobiet od godz. 2-4. plac Haficki 7 (nad Kawiarnia Centr.). 9903

Bank wzajemnego kredytu S. A.

W KRAKOWIE,

zawiadamia, że na mocy uchwały Ogólnego Zgromadzenia z dnia 17 lutego 1923 r. i postanowienia Ministerstwa Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 10 kwietnia 1923 r. L. D. K. 1681/III, podwyższa kapitał zakładowy o dalsze

Mkp. 105,000.000

czyli do wysokości Mkp. 210,000.000 przez wypuszczenie 105 000 akcji 1.000 marekowych (I Emisji S. B.

Warunki subskrypcji:

- 1) Prawo pierwszeństwa do nabycia akcji II. Em. S. B. przysługuje wszystkim dotychczasowym akcjonariuszom z tytułu prawa poboru w stosunku do 1 akcji nowej na każdą sztukę dawnych akcji, po kursie Mkp. 1.000 z doliczeniem po Mkp. 150 na koszt konfekcji i emisji, nadto za zwrotem podatku giełdowego.
- 2) Prawo poboru mogą dawni akcjonariusze wykonać w przeciągu dni 30 od dnia ogłoszenia emisji, t. j. do dnia 15. sierpnia 1923 r.
- 3) Dla wszystkich pozostałych a z prawa poboru nie rozebranych akcji wynosi kurs emisyjny po Mkp. 1.150 z doliczeniem po Mkp. 150 na koszt konfekcji i emisji, czyli razem po Mkp. 1.300, nadto zwrot podatku giełdowego.
- 4) Nowe akcje będą uczestniczyć w dywidendzie od dnia 1. lipca 1923 r., w innych zaś prawach przysługujących akcjonariuszom w Spółce, zostaną te akcje zrównane z dawnymi, począwszy od dnia wpisania podwyższenia kapitału do rejestru handlowego.
- 5) Pł. Akcjonariusze pragnący skorzystać z prawa poboru, winni przedstawić akcje I. Em. lub poświadczenie kasowe do ostemplowania.
- 6) Całą cenę kupna wraz z kosztami konfekcji i emisji i podatku giełdowego, oraz 10 pr. od dnia 1. lipca 1923 do dnia zapłaty wpłacić należy przy zgłoszeniu i biurze Banku w Krakowie, Basztowa 8 lub Filii tegoż we Lwowie, 3. Maja 16.
- 7) Repartycji tych akcji, na które dotychczasowi akcjonariusze z tytułu posiadania prawa poboru się nie zapiszą, dokona Zarząd według swego uznania, zaś w razie nie przydzielenia akcji, zastrzeżenie sobie prawo zwrotu wpłaconej gotówki wraz z 10 proc. od dnia skutecznej wpłaty.

Kraków, dnia 12. lipca 1923 r.

4690

ROZKŁAD JAZDY.

obowiązujący od 1 czerwca.

Objaśnienia znaków:

- P. — Pociąg pospieszny.
*) — Kursuje od 1/VI—30/IX i od 1/V—31/V w niedziele i rzym. kat. święta.
**) — Kursuje od 1/VI—31/III w nie-

dziele i święta rzym. kat.

- †) — Kursuje od 1/VI—30/IX w niedziele i święta rzym. katol.
††) — Kursuje od 1/VI—30/IX i od 1/V—31/V codziennie
§) — Na razie nie kursuje.

DO LWOWA przychodzą

Piotrowice 5.30, 6.30, 8.10 P., 16.45, 20.25.
Warszawa 8.35 P., 22.05 P. przez Rozwadów).
Warszawa 5.50, 16.55 (przez Belzec)
Poznań 13.30 P.
Katowice 19.10 P.
Żywiec 9.45, 16.45.
Rawa Ruska 7.30.
Śniatyn 5.55, 9.10 P., 17.00, 18.50 P.
Kołomyja 12.20, 22.10.
Chodorów 7.20,
Podwoleczyska 6.20, 18.45 P.
Tarnopol 12.15, 20.50.
Równe 6.50, 15.45.
Radziwiłłów 9.10.
Grajewo 22.10 (przez Sapieżankę).
Kowel 10.30 (przez Sapieżankę).
Ławoczne 6.50, 22.05.
Borysław 10.05, 15.35, 18.20 P.
Sianki 10.45, 19.10.
Sambor 7.35.
Deblin-Chełm 20.40.
Stojanów 9.25, 19.15.
Podhajce 8.45, 21.55.
Jaworów 8.05, 20.20.

POCIĄGI PODMIEJSKIE

przychodzą

Komarńo 7.00§), 21.05††).
Janów 22.20**).
Brzuchowice 11.15*), 15.30, 17.14, 18.30†), 19.55, 21.30††).
Mszana 7.30.

POCIĄGI PODMIEJSKIE

odchodzą

Gródek Jagielloński 13.40, 15.20.
Mszana 6.05.
Szczerzec 13.35*)
Komarno 14.30*).
Janów 14.00**).
Brzuchowice 10.10*), 14.30, 16.00, 17.35†), 19.00, 20.21††).

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 27.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 30.000 Mk. — Za granicą 35.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokola 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.